YESHIVA UNIVERSITY TORAH MITZION BEIT MIDRASH

Why Was Slavery Part of the Plan?

Rabbi Jonathan Ziring: jziring@torontotorah.com

1. שמות פרק כב, כ

(כ) וְגָר לֹא־תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנוּ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֵץ מִצְרַיִם:

2. שמות פרק כג פסוק ט

ָוְגֶר לָא תִלְתָץ וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גַרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרִיִם:

3. ויקרא פרק יט, לג-לד

(לג) וְכִי־יָגְוּר אִתְּדְ, גֵּר בְּאַרְצְכֶם לָא תוֹנוּ אֹתוֹ: (לד) כְּאֶזְרָח מִכֶּם ֹיִחְיֶּה לָכֶם הַגַּרוֹ הַגַּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ לוֹ כָּמוֹדְ כִּי־גֵרִים הֵיִיתֶם בְּאֶרֵץ מִצְרָיֵם אֲנֶי יְקֹוָק אֱלֹהֵיכָם:

4. דברים פרק טז, י-יב

(יא) וְשָּׁמַחָתֶּ לִפְנֵין יִקֹנֵק אֱלֹהֶיֹדְ אַתָּה וּבִנְדָּ וּבִתֶּדְ וְעַבְדְדְּ וַאֲמָתֶדְ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעֶלִידְ וְהַגַּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנֶה אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּּךְ בַּמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַרֹ יְקֹנֵק אֱלֹהֶיֹדְ לְשַׁבֵּן שְׁמֵוֹ שָׁם: (יב) וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִית בְּמִצְרָיָם וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת־הָחַקִּים הָאֵלֶה: פ

5. דברים פרק ה, יד-טו

(יד) וְיוֹם ֹהַשְּׁבִיעִי שַׁבָּתוּ לַיִּקֹנֶק אֱלֹהֶיֶךְ לָא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְדְּדִּיּבְתֶּדְ וְעַבְדְּדְּ וַאֲמֶתֶדְ וְשִׁרְדְּ וְמִלְדְּ וְכָל־בְּהֶמְתֶּדְ וְאָרָךְ אֲלֶהְיִּךְ לְאַ תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְדְּדְיִּלְנֵק אֱלֹהֶיִּךְ לְאֲשֹׁת יְנִים וִיּצִאָּךְ יְקְנֵק אֱלֹהֶיִּךְ לַעֲשֹׂוִת עַבְּדְּדְ וַאֲמֶתְדָּן נְטוּיָה עַל־בֵּן צִּוְּדְּ יְלְנֵק אֱלֹהֶיִּךְ לַעֲשׂוִת אָת־יִוֹם הַשְּׁבָּת: ס

6. ויקרא פרק כה, לט-מג

(לט) וְכִייָמִוּךְ אָתָיָךְ עִמָּךְ וְנִמְכַּר־לֶךְ לֹא־תַעֲבֹד בּוֹ עֲבֹדַת עָבֶד: ...(מב) כִּי־עֲבָדַיִ הֵׂם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֵץ מִצְרָיֶם לְא יִמְּכְרוּ מָבֶד: ...(מב) כִּי־עֲבָדַיִ הֵׂם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֵץ מִצְרָיֶם לְא יִמְּכְרוּ עָבֶד: ...(מב) לֹא־תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶדּ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךּ:

7. שמות פרק א פסוק יד

ַוַיְמָרָרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָּׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׁדֶה אֶת כָּל־עֲבֹדָתם אֲשֶׁר־ עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶדְּ:

8. איוב פרק לא, יג-טו

(יג) אָם־אָמָאַס מִשְׁפָּט עַבִדִּי וַאָמֶתְיָ בַּרְבַם עִמָּדִי: (טוֹ) הַלֹא־בַבְּטֵן עשׁנֵי עַשָּׁהוּ וַיִּכְנַנוּ בַּרָחָם אָחָד:

9. ספר החינוך מצוה תלא

משרשי המצוה. כי השם בחר בישראל להיות לו לעם קדוש ורצה לזכותם, ולכן הדריכם וציום על דרכי החנינה והחמלה, והזהירם להתעטר בכל מדה חמודה ויקרה למצוא חן בעיני כל רואיהם, ויאמרו עם ה' אלה. וכמה היא דרך נעימות וחמדה להתחסד ולגמול טובה לאשר הניח אומתו וכל משפחת בית אביו ואמו ויבא לחסות תחת כנפי אומה אחרת באהבתו אותה ובבחירתו באמת ושנאת השקר, ובהיותנו זוכים למדות טובות הללו תחול טובת האל עלינו ותדבק בנו, ושום דבר לא תמנענו ממנו, כי הטובה תתפשט בטובים והפכה ברעים.

10. ספר המצות הקצר לחפץ חיים (ועיין ברבי אברהם בן הרמב"ם (בפירושו לתורה שמות כב כ))

סא. מצות עשה לאהוב את הגר .שנאמר: "ואהבתם את הגר" (דברים י, יט). וזוהי מצוה נוספת על ואהבת לרעך כמוך (שהרי הגר הוא גם כן בכלל ישראל). והקב"ה אוהב את הגר דכתיב "ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה "(דברים י, יח), ונאמר "ואתם ידעתם את נפש הגר" (שמות כג, ט), ופירוש גר כאן, הוא שבא מארץ אחרת ומעיר אחרת לגור אתנו, ומכל שכן גר שנתגייר .ונוהג בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות.

11. דברים פרק ד, יא-כא

(יא) וַתִּקְרְבִּוּן וַתָּעַמְדָּוֹן תַּחַת הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ עַד־לָב הַשְּׁמִיֹם חֹשֶׁךְ עָנָן וַעְרָפָל: (יב) וַיְדַבֵּר יְקֹוֶק אֲלִיכֶם מִתְּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְלִים וֹמְשְׁפָּטִים לַעֲשֹׁתְכֵם אֹתָם בָּאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עִבְרִים שָׁמָּה וֹתְמוּנָה אֵינְכֶם רֹאִים זוּלְתִי קוֹל: ... וְאֹתִי צְּוָה יְקֹוְק בָּעֵת הַהִּוֹא לְלַמֵּד אֶתְכֶם חָקִים וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשֹׁתְכֵם אֹתָם בָּאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲמָם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרְשִׁתְּהֹי (טוֹ) וְנְשִׁיתִּם מְאָד לְנִפְשׁתִיכֶם כִּי לָא רְאִיתֶם כָּלֹיתְמוֹלָה בְּיוֹם דְּבֶּר יְקֹוֶק אֲלִיכֶם בְּחֹבָר אָוֹ נְקַבְּה:... וּפֶּן־תִּשְׂא עֵינֵידְ הַשְּׁמִיְמָה וְרָאִיתָ אֶת־הַשְּׁמֶשׁ וְאֶת־הַיָּרְחַ וְאֶת־הַנְּרֹח וְאֶת־הַבְּלָּקח יְקֹּוֶק אֲלְהָידְ אִלְּבָם מְכִּוּר הַבַּרְזֵל מִמְּצְרָיֵם (כִּיִּר לְהַעְמִים תִּנְים לְלָל הְעַמִּים תַּחָת בָּל־הַשְּמִים: (כ) וְאֶתְכֶם לְקָח יְקֹוֶק וְיִלְנֶק אֱלֹהֶידְ אֹלְהֶי לְלֵל הָעַמִּים תַּחָת בָּל־הַשְּׁמִים: (כ) וְאֶתְכֶם לְקָח יְקֹוֶק וִיוֹצְא אֶתְכֶם מִכּוּר הַבַּרְזֶל מִמְצְרָים לְּתָּח הָזָּל יְלְנֶק אֱלֹהֶידְ אֹלְהָי לְלֵל הָעַמִּים תַּחָת בָּל־הַשְּׁמִים (כֹּוֹם לִּלָת נַחְלָּה בִּיוֹם הַזָּה.

12. הכתב והקבלה דברים פרשת ואתחנן פרק ד פסוק כ

(כ) מכור הברזל. כור הוא כלי שמזקקין בו את הזהב (רש"י) כי זה היה התכלית האמתי המכוון ממנו ית' לשעבדם במצרים, לצרפם כזהב בכור שיתפרדו הסיגי' וישאר זהב טהור לבד, חלאת הפושעי' מתו בימי החשך, ורק הנשארי' נבחרו לקבלת התורה, כי אלו הרבה את ישראל והשפיע להם טובות גדולות בלתי שיעבוד, לא היו מתרצי' לקבל עליהם התורה הזאת האוסרת עליהם כל עניני' שהיו רגילי' בהם, לכן היתה מעצת ה' לשעבדם תחת עול מלכות קשה ולסבה זו נטהרו ונזדקקו עד שהיו ראויים לקבל התורה מרצון נפשם.

13. Robert Alter, Introduction to Deuteronomy

Israel, because of its unique historical experience from Egypt to Sinai, has been provides with an unprecedented vantage point to see that its imageless G-d is the G-d of all things. Fire plays a role both in Egypt and at Sinai – in Egypt, figurative, where the torment of slavery is represented as the "iron's forge," *kur habarzel*, and at Sinai, literally where the mountain burns with fire to the heart of the heavens and G-d speaks from the midst of the fire. It is not the image of G-d but His incandescent presence that the people of Israel experience through their history, and the powerful rhetoric of the book is the means that evokes this presence.

14. מלכים א פרק ח, א-סו

(א) אָז יַקְהֵל שְׁלֹמָה אֶת־זְקְנֵי יִשְׁרָאֵל אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת נְשִׁיאֵׁי הָאָבוֹת לְבְנֵי יִשְׁרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלְמֵה יְרִּשְׁרָם לְהַצְלְוֹה אֶת־אָלְוֹף אָז אָמַר שְׁלְמֵה יְלְוָק אָמֵּר לִשְׁכֹּן בְּעָרָפָל: (יג) בְּלָה בָנֵיתִי בֵּית זְבֵל לֵדְ מְכִוֹן לְשִׁבְתָּדְ עוֹלְמִים: (יד) וַיַּשֶּב הַמֶּלֶּהְ אֶת־בָּנְיִ הְיִבְּלָן הְיִבְּלָן הְּצְלָהְל יִשְׁרָאֵל וְכָלִקְהַל יִשְׁרָאֵל עְמֵד: (טו) וַיֹּאמֶר בָּרְוּךְ יְּקְוֹק אֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל אֲשֶׁר דְּבָּרְה לְשְׁכְּי יִשְׂרָאֵל אְשֶׁר הוֹצֵאתי אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְּׁרָאֵל מִמִּצְרַיִם לְא־בָחַרְתִּ בְּעִיר מְפֹּל שְׁבְי, יִשְׁרָאֵל לְבְנְוֹת בַּיִית שְׁרָאֵל לְבְנְוֹת בַּיִית שְׁרָאֵל יִמְנְי שְׁרָאֵל מִמְצְרַיִם לְא־בָחַרְתְּ דְבַּרְה לְעִבְּדְּהָ דְּבָרְה לְעִבְּדְּה זְּעָר הְבְּבְרוֹת בְּיִתוֹת שְׁמִי שָׁה אֵשֶׁר בְּלְימִי שְלְהָל יִשְׁרָא לִבְית לְעַבְּדְּה וְשְׁרָא לִבְיוֹת יִבְּה הְשְׁמִי שְׁרָאָל יִמְמְּרְ הְּבֶּרָה לְעִבְּדְּה וְעָבְּדְּה וְעָבְרְה לְעְבְּדְּה וְעָתָה אֲלֹהָי לְא יְכַלְּכְּלוֹדְ אֵלף כִּירְבָּית לְעִבְּךְ בְּנִתִי: (כו) וְּבָּלִים אֲלִיתְם בְּבְּרָ לְעבְדְּה וְּעָבְרְּה וְעְבְּבְּל לְבְבָּית לְעבְּדְּה וְשְׁרְאָם לְבְּלִים בְּלָה אֲלְרְבָּבְית לְעבְרְּה בְּעָר תִי: (כו) וְּבָּלִית אָּלְיתְּבְּל וְבְּבְית לְבְּדְּה וְיִבְתְּה לְבְּלְה אֲלְרְים בְּלְתִים בְּלְנִים בְּלִים בְּבְית בְּבְרְוֹב וּ בְּלְתְבְּים בְּלִבְים לְבְּבְית בְּבְילְ בְּבְּלְ בְּבְּלְים בְּלְים בְּבְית בְּבָּית בְּבָּל בְּבְילְ בְּבְילִב מְלָב לְבְּבְיל בְבְּלְבִים בְּבּלוֹת מִבּיל לְבְבְלָב בְּבְים בְּבְים בְּבְיל בְבְּבְל בְּבְיל בְבְּלְבִים בְּבִים מְבְּבְים בְּבְים בְּבִילְם בְּבְיל בְּבְלְים בְּעְים בְּלִים מְבְּבְיל בְּבְיל בִּבְלְים בְּבְיל בְבְּבְל מְמֵי הְשָּבְיל בְבְּלְים בְּבְּבְים בְּבְבְיל בְּבְלְבִים בְּבְיוֹב בְּבְיל בָּבְלְבְם בְּבְּבְיים בְּבְיל בְּבְבְיל בְבְיל בְּבְבְיל בְּבְיל בְבְבְל בְּבְבְיל בְּבְיל בְבְּבְל לְבְבְל בְּבְּבְיל בְבְבְל בְבְבְל בְּבְבְיל בְבְבְל בְבְּבְיל בְבְּבְל בְבְבְל בְבְבְיל בְבְבְל בְבְבְל בְבְבְבְי בְבְבְי בְבְבְיבִבּבְי בְּבְבְיל בְבְבְיל בִבְבְיל בִּבְבְיל בִּבְיל בְבְבְל בְבְבְבְים בְּבְבְיב בְּבְבְיב בְ

15. ירמיהו פרק י

ָהַדָּבָר אֲשֶׁר הָיֶה אֶל־יִרְמְלֶהוּ מֵאֵת יְקֹוָק לֵאמְר: (ב) שִׁמְעוֹּ אֶת־דְּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְדבּרְתָּם אֶל־יִּרְמָיָהוּ וְעֵל־יֹשְׁבֵּי יְרוּשָׁלָם: (ג) וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כְּה־אָמֵר יְקֹוָק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָרוִּר הָאִישׁ אֲשֶׁר לָא יִשְׁמַע אֶת־דְּבְרֵי הַבְּּרִיִת הַזְּאת: (ד) אֲשֶׁר צְנַיִּתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּּלִי וְעֲשִׁיתֶם אוֹתָם כְּלֵל אֲשֶׁר־אֲצֵהָה אֶתְכֶם וֹהְיֶיתֶם לִי לְלָטִם וְאָנֵׁלִי אֶהְיָה לָכֶם לֵאלֹהִים: (ה) לְמַעֵּן הָקִּים אֶת־הַשְּׁבוּעְה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעִתִּי לַאֲבְוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבֵת חָלֶב וּדְבַשׁ כַּיִּוֹם הָזֶּה וָאַעון וָאֹמֵר אָמֵן יְקֹוָק:

16. ישעיהו פרק מח, ט-יד

(ט) לְמַעֵן שְׁמִי אַאָרִיְדְּ אַפִּי וּתְהַלָּתִי אֶחֱטָם־לֶּדְ לְבִלְתִּי הַכְרִיתָדְּ: (י) הִנָּה צְרַפְתִּיְדְּ וְלָא בְכֶסֶף בְּחַרְתִּיְדְּ בְּכִּיּר עְׂנִי: (יא) לְמַעְנֵי לְמַעְנֵי לְמַעְנֵי אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיְדְּ יֵחֶל וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לְאֹ־אֶתֵּן: ס (יב) שְׁמַע אֵלַי יָעֲלְב וְיִשְׂרָאֵל מְלֹּרָאִי אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנֵי אַחְרוֹן: (יג) אַף־יָדִי יַסְדָה אֶרֶץ וְימִינֵי טְפְּחָה שְׁמָיֵם לָרָא אַנֵּי אֵלִיהָם יַעִמִדִּוּ יַחַדָּוּ:

17. The Image of the Silver Purification

There was a group of women in a Bible study on the book of Malachi... That week the woman called up a silversmith and made an appointment to watch him at work. She didn't mention anything about the reason for her interest in silver beyond her curiosity about the process of refining silver. As she watched the silversmith, he held a piece of silver over the fire and let it heat up. He explained that, in refining silver, one needed to hold the silver in the middle of the fire where the flames were hottest so as to burn away all the impurities. The woman thought about God holding us in such a hot spot – then she thought again about the verse, that He sits as a refiner and purifier of silver. She asked the silversmith if it was true that he had to sit there in front of the fire the whole time the silver was being refined. The man answered that yes, he not only had to sit there holding the silver, but he had to keep his eyes on the silver the entire time it was in the fire. For if the silver was left even a moment too long in the flames, it would be destroyed. The woman was silent for a moment. Then she asked the silversmith, "How do you know when the silver is fully refined?" He smiled at her and answered, "Oh, that's the easy part — when I see my image reflected in it

18. Haim Hazaz – A Murky Barrel (Translation from the Studies of Nehama Leibowitz)

Everything positive that the nations possess have they taken over from Israel except the element of exile. Exile is not just one long tale of decline and fall, but one of heroism, not just one of ugliness and disgrace but of glory and credit, not just one of humiliation and slavery but freedom generous and inspiring, unparalleled in human history. Exile is an experience that stands on equal footing with the Revelation at Sinai and Settlement in the Promised Land... but for it Israel would have been reduced to the deadlevel of all the nations, like any other people that have nothing else but a country and a government, wrapped up in their four cubits of mundane time-killing existence and lowest common culture...What they need is exile, not revolutions, international or league of nations but exile plain and simple that will refine, purify and teach them to understand the meaning of the universe, of man, of fellowship, compassion, truth, and justice.. No there is no hope for them till they go down into exile... Trudge from place to place and savour the tribulations of persecution and turn their attention to the Torah they carry with them.

19. **R. Aharon Lichtenstein**: Helps us define ourselves in contrast, develop the three traits of Jews (Rachmanim, Bayshanim, Gomlei Chasadim, creates solidarity and social cohesion.